ҲАММА ШАНБАЛИККА!

КОММУНИСТИК ШАНБАЛИКЛАР ШУНИНГ УЧУН ҲАМ ЖУДА КАТТА ТАРИХИЙ АҲАМИЯТГА ЭГАДИРКИ, УЛАР БИЗГА ИШЧИЛАРНИНГ МЕҲНАТ УНУМИНИ ОШИРИШДА, ЯНГИ МЕҲНАТ ИНТИЗОМИГА ЎТИШДА, ХЎЖАЛИК ҲАЁТИНИНГ СОЦИАЛИСТИК ШАРОИТЛАРИНИ ЯРАТИШДА ОНГЛИ ВА ИХТИЁРИЙ СУРАТДА ТАШАББУСКОРЛИК ҚИЛАЁТГАНЛИКЛАРИНИ КЎРСАТМОҚДА.

В. И. ЛЕНИН.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

17-йил чиқиши.

№ 72 (4319).

11 АПРЕЛЬ ШАНБА 1970 йил,

Баҳоси 2 тийин.

МАЙ ОЙИ ҲИСОБИГА

Чорвоқ гидроузелини бунёд этаётган бинокорлар ва монтажчилар улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган умумхалқ ҳаракатида актив иштирок этиб келмоқдалар. Мавжуд асбоб-ускуналардан унумли фойдаланиш, қурилиш ишларини пухта ташкил этиш, илғорлар тажрибасини кенг қўллаш туфайли давлат планларини ойдан-ойга ортиғи билан адо этишаяпти.

Куни кеча улар катта зафарни қўлга киритдилар. Тўрт ойлик қурилиш-монтаж ишлари топшириғини 3 апрелдаёқ бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Улар шу кунларда май ойи ҳисобига ишлашмоқда.

В. И. Ленин шанбаликда.

Рассом В. Орлов ишлаган суратдан фоторепродукция.

ЮБИЛЕЙ МАЖБУРИЯТЛАРИ БАЖАРИЛДИ

В. И. Ленин номли Ленин орденли Олмалиқ конметаллургия комбинати коллективи ўзининг юбилей шарафига олган мажбуриятларини муддатидан илгари бажарди. Планга қўшимча равишда 600 тоннадан ортиқроқ мис, икки минг тонна металл концентрати берилди.

* * *

«Узбекуголь» комбинатининг кончилари планга қўшимча равишда 47 минг тонна кўмир бердилар. Шундай қилиб улар В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Конларда меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 6,5 процент ўсди. Пландан ташқари 235 минг сўмлик фойда олинди.

* * *

Янгийўл гидролиз заводининг кимёгарлари пландан ташқари маҳсулот бериш юзасидан юбилей шарафига олган мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Топшириққа қўшимча равишда 53 тонна ем ачитқиси ва бир ярим минг декалитр техника спирти берилди.

(ЎзТАГ).

ҚЎЙЧИЛИК СОВХОЗИНИНГ КАТТА ЮТУҒИ

Узоқ Келес массивидаги поёнсиз яйловларда минглаб қўй-қўзиларни меҳр билан парвариш қилаётган чорвадорлар улуғ айём арафасида қувончли ютуқни қўлга киритдилар. Калинин районидаги ана шу Охунбобоев номли қўйчилик совхози коллективи қўзилатиш кампаниясида яхши натижаларга эришди. Ҳозиргача мўлжалдаги 15700 ўрнига 15740 бош қўзи олинди.

Чорвачиликни ривожлантиришда қўзилатиш кампаниясини яхши тайёргарлик билан бошлаган бу совхоз чўпонлари ўз отарларидаги ишларни ҳар тарафлама пухта уюштирдилар. И. Солибеков, Т. Турдиалиев, Х. Шалабаев, М. Жабахов, П. Бакирхўжаев, О. Холубаев ўртоқлар жайдари совлиқларнинг ҳар юзтасидан юзтадан қўзи олдилар.

— Коллективимиз, — дейди совхоз директори Аббосхўжа Бакиров, — улуғ доҳиймиз В. И. Ленин юбилейи шарафига пландан ташқари 2 минг бош қўзи олиш тўғрисидаги социалистик мажбуриятини 22 апрелгача тўла адо этади. Биз қўй ва қўзиларни зоотехника қоидалари асосида парвариш қилиб, уларни соғлом ва семиз бўлиши учун курашамиз.

ЮБИЛЕЙ ФАХРИЙ ЁРЛИҚЛАРИ МУБОРАК

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА ОЛИБ БОРИЛГАН СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАДА АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ҲАМДА ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИНИНГ ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИ ФАХРИЙ ЁРЛИҚЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАНГАН КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, СОВХОЗЛАР ВА КОЛХОЗЛАРНИНГ КОЛЛЕКТИВЛАРИ:

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА:

СССР Рангли металлургия министрлигининг Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати;

СССР Рангли металлургия министрлигининг Ленин орденли В. И. Ленин номли Олмалиқ конметаллургия комбинати;

СССР Рангли металлургия министрлиги «Узбекзолото» бирлашмасининг «Кўчбулоқ» кони;

СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг пахтачилик машиналари бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси;

СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг Тошкент трактор заводи;

СССР Химия ва нефть машинасозлиги министрлигининг «Узбекхиммаш» заводи;

СССР Енгил, озиқ-овқат саноати машинасозлиги ва рўзғор асбоблари министрлигининг Ленин орденли Ю. А. Гагарин номли «Таштекстильмаш» заводи;

СССР Станоксозлик ва асбобсозлик министрлигининг Тошкент асбобсозлик заводи;

СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг Тошкент «Узбексельмаш» заводи;

СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг «Чирчиксельмаш» заводи;

СССР Газ саноати министрлигининг Ўрта Осиё магистрал-газ йўллари бошқармаси;

СССР Электротехника саноати министрлигининг Тошкенткабель заводи;

СССР Электротехника саноати министрлигининг Тошкент пластмасса буюмлари заводи;

СССР Электротехника саноати министрлигининг Чирчиқ трансформатор заводи;

Тошкент электрон-техникаси заводи;

Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг «Узбекгеофизика» тресті;

Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг Ўзбекистон Гидрогеология тресті;

Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг «Ташкентгеология» тресті;

Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг марказий лабораторияси;

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг ВЛКСМ 40 йиллиги номли Ангрен ГРЭСи;

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг Тошкент электр тармоқлари корхонаси;

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг «Узсельэлектрострой» трестига қарашли 5-кўчма механизациялашган колонна;

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг Чирчиқ ГЭСлари тизмаси;

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг «Узэнергосбыт» бошқармаси;

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигининг Тошкентдаги 4-автобус парки;

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигининг Ангрендаги Улуғ Октябрь 50 йиллиги номли 72-автобазаси;

Ўзбекистон ССР Тош йўллар қурилиши ва эксплуатацияси министрлигининг «Ташоблдорстрой» тресті;

Ўзбекистон ССР Тош йўллар қурилиши ва эксплуатацияси министрлигининг йўл-қурилиш материаллари комбинати;

СССР Целлюлоза-қоғоз саноати министрлигининг Тошкент қоғоз комбинати;

СССР Темир йўл министрлигининг Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи;

СССР Темир йўл министрлиги Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент бўлинмаси;

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг Ўзбекистон республика радиомаркази;

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг Тошкент шаҳарлараро телефон станцияси;

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Алмаликсвинецстрой» трестининг 5-қурилиш бошқармаси;

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 160-трестининг 126-механизациялашган кўчма колоннаси;

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Спецэлеватормельстрой» трестининг монтаж созлаш бошқармаси;

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Главстройиндустрия»нинг экспериментал-механика заводи;

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 6-трестининг 127-механизациялашган кўчма колоннаси;

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг «Ташоблтрансспецстрой» тресті;

Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги «Ташоблсельстрой» трестининг 1-механизациялашган кўчма колоннаси;

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус ишлар министрлиги «Ташсантехгазмонтаж» трестининг 3-Тошкент монтаж бошқармаси;

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус ишлар министрлиги «Ташсантехгазмонтаж» трестининг Тошкент «Промвентиляция» монтаж бошқармаси;

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус ишлар министрлиги «Средазтепломонтаж» трестининг ихтисослашган 1-«Стройтермоизоляция» бошқармаси;

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг Чирчиқ ойна заводи;

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг Оҳангарон қурилиш материаллари ва пластмасса буюмлари комбинати;

Ўзбекистон ССР Қурилиш материаллари саноати министрлигининг Тошкент тажриба-механика заводи;

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг Ғазалкент гранит-мармар заводи;

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг Тошкент бинокорлик материаллари комбинати;

СССР Транспорт қурилиши министрлигининг 7-кўприк қурилиши тресті;

СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг «ТашГРЭСстрой» қурилиш бошқармаси;

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли давлат «Узбекгидроэнергострой» қурилиш-монтаж тресті;

«Главташкентстрой»нинг 159-қурилиш тресті;

«Главташкентстрой» 3-трестининг 63-қурилиш бошқармаси;

«Главташкентстрой» биринчи Тошкент уйсозлик комбинатининг 1-монтаж бошқармаси;

«Главташкентстрой» 1-Тошкент уйсозлик комбинатининг 2-монтаж бошқармаси;

«Главташкентстрой» 3-трестининг 23-қурилиш бошқармаси;

«Главташкентстрой» автотранспорт бошқармасининг 4-автобазаси;

«Главсредазирсовхозстрой»нинг «Средазгипроводхлопок» институти;

«Главсредазирсовхозстрой»нинг ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси;

«Главсредазсовхозстрой» нинг «Ирмонтажстрой» тресті;

Узглавводстройнинг Бинокорлик материаллари тресті;

«Узглавводстрой» «Ташкентводстрой» трестининг Бекобод ихтисослашган механизациялашган кўчма колоннаси;

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг «Ўзгипроводхоз» лойиҳалаш институти;

Тошкент область Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» сабзавот-сутчилик колхози;

Тошкент область Бекобод районидаги «Победа» пахтачилик колхози;

Тошкент область Оққўрғон районидаги «Заря коммунизма» пахтачилик колхози;

Тошкент область Оққўрғон районидаги Ленин номли пахтачилик колхози;

Тошкент область Бўка районидаги «Гулистон» пахтачилик колхози;

Тошкент область Оржоникидзе районидаги чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг «Красный Водопад» экспериментал базаси;

Тошкент область Оржоникидзе районидаги Тошкент паррандачилик фабрикаси;

Шредер номидаги боғдорчилик ва узумчилик илмий-тадқиқот институти;

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигининг «Узгипросельстрой» республика лойиҳалаш институти;

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг «Ўзгипрозем» республика лойиҳалаш институти;

Тошкент областидаги «Узгипрозем» институтининг картография фабрикаси;

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси;

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси;

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Тошкентдаги «Учқун» тўқимачилик—галантерия фирмаси;

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Тошкентдаги чинни заводи;

Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлигининг Тошкент областидаги «Янги ҳаёт» луб заводи;

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Тошкент тамаки фабрикаси;

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Тошкентдаги 6-пиво пишириш заводи;

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Тошкентдаги шампан винолари заводи;

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Тошкентдаги 1-нон заводи;

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Тошкентдаги 3-нон заводи;

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Тошкентдаги 4-нон заводи;

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Чирчиқ нон заводи;

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг Тошкент область Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози;

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлигининг Тошкент областидаги Олмалиқ гўшт комбинати;

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлигининг Янгийўл экспериментал колбаса заводи;

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлигининг Чирчиқ гўшт комбинати;

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги «Теплохладоснабжение» бошқармасининг Чирчиқ шаҳридаги бирлашган қозонхоналар дирекцияси;

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги «Узбекгаз» бошқармасининг «Ташгаз» тресті;

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги «Узбекгаз» бошқармасининг Чирчиқ шаҳридаги 9 тресті;

Ўзбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги «Узбекгаз» бошқармасининг Бекобод шаҳридаги 15-тресті;

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг ободонлаштириш бош бошқармаси;

Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги Тошкент шаҳар аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг «Ремточмех» комбинати;

Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги Тошкент шаҳар аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг «Химчистка» фабрикаси;

Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги Тошкент область аҳолисига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг Калинин район маиший комбинати;

Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги республика «Зангори экран» бирлашмасининг Тошкент теле-ательеси;

Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғоч ишлаш саноати бошқармасининг Тошкентдаги «Шарқ» мебель фирмаси;

Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғоч ишлаш бошқармасининг Янгийўл мебель фабрикаси;

Ўзбекистон ССР балиқ хўжалиги бошқармасининг Дамачи балиқчилик хўжалиги;

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигининг Тошкентдаги 1-ун комбинати;

Ўзбекистон ССР Тайёрлаш министрлигининг Янгийўл ун комбинати;

Тошкент область «Узсельхозтехника» бирлашмасининг Калинин районлараро савдо базаси;

Тошкент область «Узсельхозтехника» бирлашмасининг республика базаси;

«Ўзбекбирлашув»нинг республика савдо-харид қилиш базаси;

«Ўзбекбирлашув»нинг Тошкент савдо асбоб-ускуналари заводи;

Ўзбекбирлашув»нинг Тошкент область Янгийўл район матлубот жамиятининг тайёрлов конторaси;

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг Тошкент шаҳридаги «Узхозторг» республика базаси;

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг Тошкент Марказий универмаги;

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги Чирчиқ шаҳар савдо бошқармасининг 56-озиқ овқат магазини;

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг Тошкент шаҳар Фрунзе район ошхоналар трестининг 12-ошхонаси;

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг А. Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат Академик катта театри;

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг А. Икромов номли Ўзбекистон ССР Давлат тарих, маданият ва санъат музейи;

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг М. Горький номли Давлат рус академик драма театри;

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлигининг Тошкент область Бекобод шаҳар ижроия комитети ички ишлар бўлими;

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Семашко номли курортология ва физиотерапия илмий текшириш институти;

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Тошкент область Чирчиқ шаҳар санитария-эпидемия станцияси;

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Ялта шаҳридаги «Ўзбекистон» асаб касалликлари санаторийси;

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг 2-республика клиник касалхонаси;

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти;

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг Тошкент политехникуми;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Радиоэшиттириш ва телевидение бўйича Давлат комитетининг «Ленинномa» ижодий бирлашмаси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот бўйича давлат комитетининг Тошкентдаги 7-босмахонаси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот бўйича давлат комитетининг Тошкент область Чирчиқ шаҳар босмахонаси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот бўйича давлат комитетининг офсет-босма фабрикаси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот бўйича давлат комитетининг Янгийўл шаҳридаги 2-босмахонаси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография бўйича давлат комитетининг «Узбеккинодеталь» тажриба киномеханика заводи;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография бўйича давлат комитетининг «Ўзбекфильм» киностудияси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети моддий-техника таъминоти Бош бошқармасининг республика «Узглавмашснабсбыт» базаси;

Ўзбекистон Граждан авиацияси бошқармасининг 243-заводи;

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлигининг Тошкент шаҳар Фрунзе район социал таъминот бўлими;

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг Тошкент область Чирчиқ шаҳридаги 7-мактаб интернати;

Ўзбекистон ССР Маориф Министрлигининг Тошкент шаҳридаги 169-ўрта мактаби;

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг Тошкент область Бекобод шаҳридаги 12-болалар боғчаси.

«Узколхозстрой» «1-Узколхозспецстрой» трестига қарашли Тошкент марказий «Узглавзаготскототкорм» қорамол базаси;

«Узколхозстрой»нинг «1-Узколхозспецстрой» тресті;

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги стандарт, ўлчов ва ўлчайдиган асбоблар ваколатли комитетининг стандартлар ва ўлчайдиган техника давлат назоратига қарашли Ўзбекистон республика лабораторияси;

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Қурилиш ишлари бўйича давлат комитетининг Ўзбекистон давлат лойиҳалаш институти: («Узгоспроект»);

СССР Госстройига қарашли «Союзстромстройниипроект» нинг «Узгипротяжпром» давлат лойиҳалаш институти;

Ўзбекистон Госстройига қарашли Ўзбекистон давлат инженерлик, техник қидирув институти («УзГИИТИ»);

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси экспериментал биология институти;

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ботаника институти;

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия институти;

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг тарих ва археология институти;

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг В. И. Романовский номли математика институти;

Ўзбекистон кар-соқовлар жамиятининг Тошкентдаги 2-кар-соқовлар ўқув-ишлаб чиқариш комбинати;

Давлат банкининг Тошкент шаҳар Куйбишев районі бўлими;

Давлат банкининг Тошкент область Оржоникидзе район бўлими;

Касаба союз курортларини бошқариш бўйича республика советининг «Октябрь 10 йиллиги» дам олиш уйи;

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриёти;

«Узбеклес»нинг Куйтун «Леспромхоз»и;

СССР Газ саноати министрлигининг Тошкент магистрал газ йўллари бошқармаси;

СССР Химия ва нефть машинасозлиги министрлигининг Тошкент компрессор заводи;

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг «Водоконал» тресті.

БИЗ КОММУНИСТИК МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИГА ЭРИШАМИЗ (В. И. ЛЕНИН).

ТОШКЕНТДАГИ шарико-подшипник заводининг пешқадам ишчилари В. Прунов (чапда), К. Михалева, И. Фриц, Ш. Толипов ўртоқлар коммунистик шанбаликда актив қатнашмоқдалар. Ишлаб чиқаришда юқори унумдорликка эришиб, бошқаларга ўрнак бўлишяпти.

А. Тўраев фотоси.

ШАНБАЛИККА ТУҲФАМИЗ

Фирмамиз коллективи беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муваффақиятли адо этган эди. Беш йилликнинг шу сўнгги йилида ҳам топшириғини муваффақиятли бажариш ва доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига муносиб туҳфа тайёрлаш ниятидамиз.

Фирмамиз аҳли йил бошидан буён самарали ютуқларга эришиш учун барча имкониятларни ишга солиб келмоқда. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни яхшилаш ва тежамкорлик режимини кучайтириш тўғрисидаги Хатига жавобан барча соҳада кўнгилдагидек натижаларга эришишга ҳаракат қилаяпмиз.

Ишчиларимиз ўртасида ўзаро социалистик мусобақа тобора қизитилмоқда. 433 киши беш йиллик юзасидан ўз зиммаларига олган шахсий мажбуриятларни тўла адо этишди. Коммунистик меҳнат зарбдорлари сафи кундан-кунга кенгайиб бормоқда.

Фирмамиз чеварлари юбилей йилининг биринчи квартал топшириғини муддатидан илгари адо этишди. Маҳсулот реализация қилиш квартал плани 107,2 процент қилиб бажарилди. Планга қўшимча равишда 594 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Доҳиймиз юбилейи тобора яқинлашган сайин иш унуми тобора ошиб бормоқда, чунки, тўрт ойлик маҳсулот ишлаб чиқариш планини юбилей ойёмида адо этишга аҳд қилганмиз. Инженер-техник ходимлар, ишчи-хизматчиларимизнинг бутун диққат-эътибори ана шу юксак аҳднинг уддасидан чиқишга қаратилган.

11 апрель куни фирмамизда коммунистик шанбалик ўтказишга пухта тайёргарлик кўрдик. Шу куни икки ярим мингта пальто тикиб бериш мажбуриятини олишган чеварларимиз. Эрта тонгдан чеварларимиз ўз дастгоҳлари ёнида баланд руҳ билан иш бошлашди. Корхонада иш икки сменада ташкил этилади. Фирма хизматчилари эса корхона атрофини, унинг ҳовлисини ободонлаштириб, тартибга келтиришади. Бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчилари шанбалик иштирокчилари учун концертлар уюштиришади, хуллас коммунистик шанбалик корхонамизда меҳнат байрами тусини олади.

Биз йил охиригача планга қўшимча 443 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш, қўшимча 5 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, 32 минг квадрат метр турли газмолларни тежаб қолиш ва 115 та янги моделни ишлаб чиқаришга жорий қилиш юзасидан олган юксак мажбуриятларга яраша меҳнат қилмоқдамиз.

Коллективимиз доҳий юбилейи шарафига маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, тежамкорликни янада кучайтириш юзасидан бошлаган ўз ташаббусларига яраша масъулиятини чуқур ҳис этиб ишлашяпти.

Барча цех ва участкаларда юбилей олди мусобақаси яхши натижа бермоқда. Лидия Орлова бошчилик қилаётган 4-тикувчилик цехи. Вера Калашникова раҳбарлик қилаётган 1-бичувчилик цехи коллективлари айниқса қувончли ютуқларни қўлга киритишяпти. Бу цехларда ички резервлардан фойдаланиш, материалларни тежаб-тергаб ишлатиш борасида намунали ишлар қилинмоқда.

Фирмада коммунистик меҳнат зарбдорлари сони тобора ошиб бораяпти. З. Шукуров, Н. Боева сингари меҳнат зарбдорлари ана шулар жумласидандир. Улар беш йиллик юзасидан олган шахсий мажбуриятларни барвақт адо этишди. Улар сафига янги-янги ишчилар келиб қўшилмоқда.

Ҳа, аҳил ва меҳнатсевар коллективимиз ўз аҳдларига муносиб суратда ишламоқда. Мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиб барча кўрсаткичлар бўйича юқори натижага эришиш учун курашмоқда.

П. ШОКАМОЛОВА,
Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг касаба союз комитети раиси.

ВАТАНПАРВАРЛИК НАМУНАСИ

Совет кишилари В. И. Ленин туғилган кунни муносиб меҳнат ғалабалари билан нишонламоқдалар. Ҳамма ерда ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаш одатимиз бўлиб қолди.

Яқинда матбуотда КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг Ленин туғилган кунни муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақада юксак кўрсаткичларга эришган 2500 корхона, ташкилот, совхоз ва колхоз коллективи Ленин юбилейи Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланганлиги ҳақидаги қарори эълон қилинди. Партия ва ҳукуматимиз Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақаси ғолибларини самимий табрикладилар. Шу коллективлар орасида бизнинг колхоз ҳам бор.

Биз, колхозчилар, бу юксак ишончни бундан кейин ҳам амалий меҳнат қилиш билан оқлаймиз. Қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил мўл ҳосил етиштиришни таъминлаймиз, техникадан фойдаланишни яхшилаймиз.

Колхозчиларимиз баракали ишлаб. деҳқончилик маданиятини ошириб бормоқдалар. Шу сабабли ҳам йилдан-йилга пахтадан улкан хирмон кўтармоқдамиз. Бу йилги ишларимиз ҳам ҳосил баракали бўлишидан далолат бериб турибди.

Қиш ойларида кўкламга пухта тайёргарлик кўрдик. Экин агрегатларини муддатидан олдин сифатли ремонтдан чиқардик. Колхозчиларимиз 1500 гектар пахта майдонининг ҳаммасини борона қилиб, чигитнинг ердан хатосиз униб чиқишини таъминлайдиган миқдорда нам тўплаш соҳасида анчагина ибратли ишлар қилдилар. Карта четлари ва ўқариқлар кафтдек текисланиб сўнгра барака уруғи ташлашга киришдик.

Колхозчиларимиз агрегатларнинг унумли ишлашини таъминлаб, қисқа кун ичида чигит экишни тамомлайдилар. Шу билан бирга унинг ердан тезда униб чиқиши учун барча зарур ишларни кучайтириб юборадилар.

Коммунистик шанбаликда колхоз правлениеси атрофидаги хиёбонни тартибга келтириш ишлари давом эттирилади. Уч гектар ташландиқ, шағал босган ерни текислаб боққа айлантириб, мевали дарахт ўтқазган эдик. Энди қишлоғимизнинг бошқа жойларини ҳам обод қилиш ниятидамиз. Шанбалик шу ниятимизни ҳашар йўли билан амалга оширишда муҳим тадбир бўлади.

Бутун колхозчиларимиз, мактабларимизнинг ўқувчилари ва ўқитувчилари, қишлоқ врачлари ва ҳамширалари — ҳамма-ҳамма шанбаликда қатнашиб, қишлоғимизни янада обод бўлишида ўз муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Миразиз РЎЗИМАТОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси, республикада хизмат кўрсатган механизатор.

ДЕБОЧА

«КОММУНИСТИК ШАНБАЛИКЛАР КОММУНИЗМНИНГ АМАЛДАГИ ДЕБОЧАСИ СИФАТИДА ҒОЯТ ҚИММАТЛИДИР».

Бундан ярим асрдан кўпроқ вақт бурун доҳиймиз Владимир Ильич Лениннинг шу ажойиб башоратли сўзлари янграган эди.

Доҳий таваллудининг 100 йиллиги арафасида, бугунги меҳнат байрами — коммунистик шанбалик кунида Ильичнинг бу сўзлари янада баралла жаранглаoмоқда.

1919 йил, 12 апрель, шанба. Доҳий таъбири билан айтганда, буюк почин тарихи ана шу кундан бошланади. Худди шу куни кечқурун, ишдан сўнг Москва — Сортировочная депосининг ишчилари шанбаликка чиқишди.

Эзгуликнинг қўш қаноти бор: бутун Россия, бутун мамлакат бўйлаб кенг ёйилди бу ажойиб ташаббус.

Депо ишчилари ўшанда бундай қарор қилишганди: «Коммунистлар шанба куни кеч 8 дан то эрталаб соат 6 гача ишлаб берадилар. Бу иш бажарилди — ҳозирда ишламай турган учта паровоз ремонтдан чиқарилди».

Ҳа, бундай қараганда унчалик оғир, мураккаб эмасдек кўринади бу иш. Аммо, шуни унутмангки, бу ишни 15 коммунист тунни билан бажарган эди. Ҳа, улар 15 киши эди. 15 коммунист!

Хўш, бу ажойиб ташаббуснинг илдизи қаерда? Аввало, Октябрь революцияси туфайли вужудга келган эркин меҳнатда! Фақат миллионларнинг эркин ҳаёт, эркин келажак учун курашга отланганн, уларнинг озод меҳнати туфайлигина бундай ташаббус олам юзини кўрди.

Доҳиймиз ана шу миллионлаб меҳнаткашларнинг қалбига доим қулоқ солар, уларнинг ҳис-туйғуларини яхши билар, янги ҳаёт йўлида қўяётган дастлабки оғир, қадамларининг товушини ғоят сезгирлик билан тинглар эди. Шу боисдан ҳам у 15 коммунист ишчининг гўё унчалик аҳамиятга эга бўлмагандек кўринган ташаббусида социализмнинг меҳнаткаш халқ учун берган буюк афзалликларини, коммунизмнинг амалдаги бошланишини кўра билди ва буни: «Буюк почин» деб атади.

Шу-шу «шанбалик» — «субботник» сўзи кейинчалик «ударник», «стахановчи», «колхоз» каби янги тузум туфайли яратилган бошқа ўнлаб сўзлар қатори мустаҳкам ўрин олди. Ярим асру бир йил муқаддам туғилган ташаббус бизнинг кундалик ҳаётимизга кириб борди, революция вужудга келтирган меҳнат-шижоатимизнинг ёрқин рамзига айлана борди.

Ҳа, ярим асру бир йил! Ўша вақтдаги ёш мамлакатимиз аҳволига бир назар ташланг. Унинг тўртдан уч қисми интервентлар ва оқ гвардиячилар қўл остида эди. Егулик нонимиз, ёқишга ўтинимиз йўқ даражада, корхоналар тўхтаб ётибди, металл, ёқилғи, хом ашё йўқ. Транспортда айниқса аҳвол чатоқ: вагон-вагон эшелонлар темир изларда тўхтаб ётибди. Паровозлар қантариб қўйилган. Қимирлаган жон борки, оғир ташвишда: буёғи нима бўларкин? Мамлакатнинг асл фарзандлари — большевиклар, ишчилар, солдатлар, матрослар эса революция ғалабаларини ҳимоя қилиш учун сафарбар қилинганди. Шу оғир дамларда Ленин бошлиқ большевиклар партияси ва Совет ҳокимияти партия ва ишчиларга мурожаат қилиб, фронтга ёрдам беришга даъват қиладилар. В. И. Ленин 1919 йил 3 апрелида Моссоветнинг фавқулодда пленумида сўзга чиқиб, Ватанимиз хавф остида қолганлигини яна бир бор уқтиради, бутун кучни жамлашга, гўдак ёшидаги Совет ҳокимиятини ҳимоя қилишга чақиради.

Большевиклар, ишчилар бу даъватга жавобан фронтга отланишди. Ишлаётган корхоналарда янада ғайрат-шижоат билан меҳнат қилишга бел боғлаб ишга тушиб кетишди. Бундай Фидойиликни ҳали жаҳон кўрмаган, бундай инжооткорлик ҳали тарих саҳифаларида битилмаган эди.

Янги жамият қуришга отланган минг-минглаб ишчилар шуҳрат излаб, шон излаб, бундай фидойилик қилишгани йўқ, асло! Уларни тамомила бошқа нарса — революцион онг, улуғвор мақсад ва адолатли тузум учун кураш бундай шижоатга ундади.

Ўша биринчи шанбаликка йиғилган Москва-Сортировочная депоси ишчилари дастлабки паровозни тузатишга киришишганларида ҳам шундай чинакам шижоаткорлик намунаси кўрсатдилар.

Ўша шанба кун совуқ, изғирин шамол эсарди. Атроф қоронғилигидан машъала ёқиб ишлашга тўғри келди. Паровоз мойлари қотиб қолган, совуқдан металл қисмларига қўл ёпишиб қоларди, мой тутуни кўзни ачитарди... Лекин, ҳеч ким тонг ёришгунча кетмади. Тонгда эса ҳарбий поездлар тиркалган учта паровоз темир изда йўлга тайёр турарди. Бу ишларни улар бепул бажаришди.

Орадан бир оз вақт ўтгач, улар «Правда»да «Буюк почин» мақоласини кўриб қолишди. Доҳий темир йўлчилар ташаббусини шундай деб атаган, унга ғоят юқори баҳо бергай эди...

Орадан ярим асрдан ортиқ вақт ўтди. Лекин, Москва-Сортировочная депосида 15 коммунист ишчи ёққан машъала эндиликда коммунистик жамият қураётган мамлакатимиз узра ҳамон порлаб турибди.

Илҳом СУЛТОНОВ

САМАРАЛИ ТАДҚИҚОТЛАР

СССР Химия саноати министрлигига қарашли Тошкентдаги пахта целлюлозаси ва химия технологияси институти лабораторияларида кўпгина тадқиқотлар амалга оширилмоқда. Бир группа олимларнинг тола ички тузилишини ўрганиш борасида олиб борган кузатиш ишлари ижобий натижалар берди.

Бу янги усул рентген, электромикроскоп ва бошқа аппаратлар ёрдамида кашф этилди. Бунда кимёвий моддалар билан пахта ва сунъий толалар қайта ишланади.

Синтез йўли билан тайёрланган толалар тўқимачилик саноатида жуда қўл келди. Шу хомашёдан Тошкент тўқимачилик комбинатида газламалар тўқилади. Бу хил янги газламалар ўзининг ғижимланмас, яхши бўялиши ва бўёқларини узоқ вақт сақлаб қолиши каби томонлари билан ажралиб туради.

А. ҲАМИДОВ.

1939 йил. Ҳашарчилар Бўзсув канали қурилишида.

ЯНГИ САҲИФА

Чирчиқдаги қаттиқ қотишмалар ва иссиққа чидамли металлар комбинати коллективи «Қизил тонг» фирмаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг юбилей йилининг 11 апрелида умумхалқ шанбалиги ўтказиш ҳақидаги ташаббусига бажонидил қўшилган эди.

Йилнинг биринчи кунларидан бошлабоқ бу шанбаликни мазмунли ва самарали ўтказиш учун тайёргарлик ишлари бошланди. Шанбаликни ўтказиш бўйича штаб ташкил этилди. Штаб аъзолари барча цехларда, ёрдамчи хўжаликларда бу санага тайёргарлик ишларига бошчилик қилдилар. Штаб бошлиғи, комбинат директорининг иқтисодий ишлар бўйича ўринбосари Иван Степанович Гутов мухбиримиз билан суҳбатда қуйидагиларни ҳикоя қилди.

— Ишчи-хизматчиларимиз «Қизил тонг» фирмаси коллективининг ташаббусини тўла қувватладилар. Ҳамма цехлар ва участкаларда йиғилишлар бўлиб, уларда шанбаликни ўтказиш, ўша куни тежаб қолинган материаллар ва хом ашё эвазига маҳсулот тайёрлаш ҳамда тушадиган иш ҳақини беш йиллик фондига беришга қарор қилинди.

Шуниси қувончлики, бу ватанпарварлик ҳаракатида коллективимизнинг барча аъзолари фаол иштирок этдилар. Ҳамма ерда доҳий туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олиш, айниқса, моддий ва ишчи кучи ресурсларида самарали фойдаланиш учун кураш авж олиб кетди. Қатор янги асбоб-ускуналар ишга туширилди. Қўл кучи кўплаб талаб қилинадиган жараёнларни механизациялашга, прогрессив технологияни ва илғор иш усулларини жорий этишга қаратилган тадбирлар кўрилди. Ишлаб чиқариш новаторлари тежамкорлик учун курашнинг байроқдорлари бўлдилар. Ҳар бир киловатт-соат электр энергияси, ҳар бир грамм қимматли хом ашё ҳисобда бўлди, уларнинг сарфиёти устидан қаттиқ назорат ўрнатилди.

Эндиликда бу курашнинг самарасини кўриб турибмиз. У ҳар қанча қувонса арзийдиган. Маҳсулот реализация қилиш квартал плани ортиғи билан адо этилди, буюмларнинг сифати яхшиланди. Ўнларча минг сўмлик турли-туман материаллар ва минглаб киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинди. Тежалган материаллар ва электр қуввати асосида бугун анчагина миқдорда қаттиқ қотишмалар ва иссиққа чидамли металлар ишлаб чиқарилади.

Шанбалигимиз ҳақли равишда оммавий тусга эга бўлади. Унда ишчи-хизматчиларимиздан деярли ҳаммаси иштирок этади. Уларнинг 700 дан ортиғи цехларда ўз меҳнат постларида бўладилар ва тежаб қолинган материаллар ҳисобига маҳсулотлар тайёрлашади.

Цехлар ва корхона территориясини ободонлаштиришда юзлаб меҳнатсевар ишчи-хизматчи иштирок этади. Шанбаликда стадион, омбор хўжаликлар, пионерлар лагери тартибга келтирилади. Уй-жой коммунал-бўлими уйларини ремонт қилиш, ҳовлиларни ободонлаштиришда 100 дан ортиқ киши қатнашади. 300 га яқин ишчилар, хизматчилар ва инженер-техник ходимлар 160-қурилиш трести объектларида меҳнат қиладилар. Улар уй-жой, маданий-маиший муассасаларнинг бунёд этилишига ёрдам беришади, қурилиш майдонларини турли-туман чиқиндилардан тозалашга кўмаклашадилар.

Бугун эрталаб соат етти яримда коммунистик шанбалик қатнашчилари Металлурглар саройи олдидаги майдонда тўпланадилар. Бу ерда коммунистик шанбаликнинг тарихи, унинг халқимиз анъаналаридан бирига айланиб қолганлиги, бу коммунистик шанбаликка улуғ доҳий Владимир Ильич Ленин берган юксак баҳо ҳақида ишлаб чиқариш ветеранлари ҳаммага сўзлаб беришади.

Шанбалик бир кун билан чекланмайди. У тўхтовсиз давом этаверади.

Бугунги ишчиларимиз юбилей шанбалигида иштирок этиш билан ўзларининг халқимизнинг ватанпарварлик анъаналарига содиқ эканликларини, улуғ доҳий орзу қилган коммунистик меҳнат тантанаси учун астойдил курашаётганликларини яна бир бор намойиш қиладилар.

М. МИРҲАМИДОВ.

ТЕЖАЛГАН МАТЕРИАЛЛАР ҲИСОБИГА

Коллективимиз юбилей йилида катта ҳажмдаги монтаж ишларини бажаришга аҳд қилган. Улуғ доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдирган ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларимиз зиммаларидаги мажбуриятни шараф билан бажармоқдалар.

Шу йилнинг биринчи квартали учун мўлжалланган иш ҳажми ортиғи билан бажарилди. Қўшимча ўнларча минг сўмлик санитария-техник асбоб-ускунлари, газ қувурлари монтаж қилинди.

Бинокорларимиз юбилей йили шанбалигига ҳам пухта тайёргарлик кўрдилар. «Қизил тонг» фирмаси ишчи-хизматчиларининг шанбаликни иқтисод қилинган моддий ва ишчи кучи ресурслари асосида ўтказиш ва шу куни тушган иш ҳақини беш йиллик фондига бериш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ҳаракатига қўшилган ишчиларимиз материалларни тежаб-тергаб сарфлашга алоҳида эътибор бердилар.

Шу мақсадда ижодий изланишни кучайтирдилар. Қўшимча жамғарма олиш имконини берадиган резервларни қидириб топишга ҳаракат қилдилар. Унда аксарият ишчи-хизматчилар фаол иштироқ этишди. Улар тежамли ишлашга қаратилган таклиф ва фикр-мулоҳазалар билан чиқишди.

Шанбаликка, айниқса, «Промвентиляция» бошқармамиз коллективи яхши тайёргарлик кўрди. Бу ерда қатор ташкилий-техникавий тадбирлар, рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари амалга оширилиб, бунинг эвазига 150 тоннадан кўпроқ металл иқтисод қилинди.

А. ҲАСАНОВ,
«Ташсантехгазмонтаж» тресги партия комитетининг секретари.

ПРОПАГАНДИСТ ВА АГИТАТОРЛАРГА ЁРДАМ

СОЦИАЛИЗМ ОДИМИ

СССР ва чет эл мамлакатлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасидан кейин

Бир неча кундан кейин совет халқи, бутун тараққийпарвар инсоният В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини тантана билан нишонлайдилар. Ватанимиз бу байрамни юксак сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги вазиятида кутиб олмоқда. КПСС XXIII съезди тасдиқлаган СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик план Директивалари муваффақиятли бажарилмоқда.

Бу саҳифада халқимизнинг Коммунистик партия раҳбарлигида Совет ҳокимияти йилларида эришган муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қилинади. Саҳифага «СССР ва чет эл мамлакатлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасидан кейин» деб номланган статистик тўплам материаллари асос қилиб олинди. Тўпламни СССР Марказий статистика бошқармаси В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигига бағишлаб тайёрлаган ҳамда «Статистика» нашриёти босиб чиқарган.

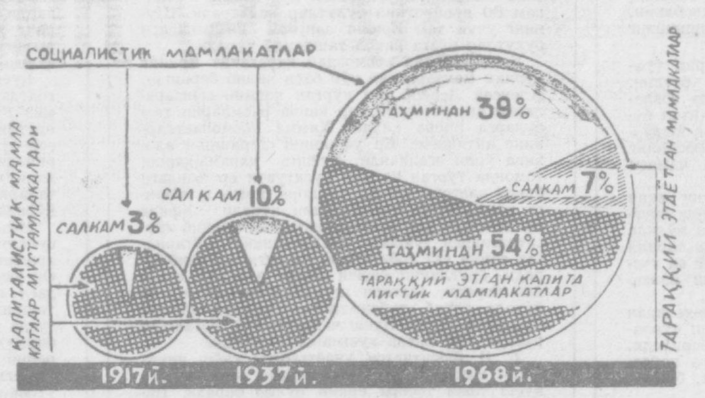

3. СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИНИНГ ЖАҲОН САНОАТ МАҲСУЛОТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШИДАГИ ХИССАСИНИНГ ОРТИШИ.

Янги дунёда—инсониятнинг учдан бир қисми

Россияда Октябрь революциясининг ғалабаси дунёни икки социал-иқтисодий системага — социалистик ва капиталистик системага бўлиб юборди ҳамда жаҳон сиёсий харитасида улкан ўзгаришларни бошлаб берди. Бу революция ғалабаси натижасида ер юзи аҳолисининг олтидан бир қисмини ташкил қилган халқлар капитализм исканжасидан озод бўлдилар.

Биринчи социалистик давлатнинг ярим асрдан сал кўпроқ даврдаги ҳаёти, социалистик системанинг ташкил топганлиги ва тараққий этганлиги Лениннинг социализм қуриш тўғрисидаги таълимотининг ҳаққонийлигини батамом тасдиқлади. 1917 йилда СССР ягона социалистик мамлакат эди. Ҳозир жаҳон социалистик системаси Европа, Осиё, ва Латин Америкасидаги ўн тўрт мамлакатни ўз ичига олади. Бу мамлакатларда бутун инсониятнинг учдан бир қисмидан ортиқроғи яшамоқда.

Агар 1938—1968 йиллар мобайнида саноат ишлаб чиқариш ҳажми бутун дунёда 5,3 марта ўсган бўлса, социалистик мамлакатлар шу давр ичида саноат ишлаб чиқаришини 11 баравар, капиталистик мамлакатлар эса атиги тўрт баравар кўпайтирдилар.

Социалистик мамлакатлар халқ хўжалиги капиталистик мамлакатлар экономикасига нисбатан жадал суръатлар билан ўсаётганлиги социализмнинг жуда катта афзалликларини кўрсатиб турибди.

Индустрия одимлари

Чор Россияси иқтисодий жиҳатдан илғор капиталистик мамлакатлардан 50—100 йил орқада қолган эди. Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқи саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми ҳамда саноат маҳсулотларининг кўпгина турлари бўйича Европада биринчи ва дунёда иккинчи ўринни эгаллайди. Саноат ишлаб чиқариши 1970 йилда 1913 йил даражасидан 90 баравар ортади.

Совет ҳокимияти йилларида саноатнинг ҳамма тармоқларида маҳсулот ишлаб чиқаришни улкан даражада кўпайтиришга эришилди. Агар 1913 йилда Россия атиги 2 миллиард киловатт-соат электр энергияси ҳосил қилган бўлса, 1970 йилда бу соҳадаги кўрсаткич 740 миллиард киловатт-соатга етади. Нефть қазиш 10.3 миллион тоннадан 350 миллион тоннага етади. Пўлат эритиш 1913 йилдаги 4,3 миллион тоннага нисбатан бу йил 115 миллион тоннани ташкил этади. Революцияга қадар Россия машиналарнинг кўпгина турлари бўйича мутлақо маҳсулот ишлаб чиқармас эди. Дастлабки икки трактор мамлакатимизда 1923 йилда ишлаб чиқарилди. Бу йил совет машинасозлари 456 минг трактор ишлаб чиқарадилар.

СССР урушгача бўлган даврдаёқ (1918—1940 йиллар) саноат ишлаб чиқариши даражаси бўйича Англия, Франция ва Германия сингари юксак даражада ривожланган капиталистик мамлакатлардан ўзиб кетди ҳамда АҚШга нисбатан ўртадаги фарқни анча қисқартишга муваффақ бўлди. Урушдан аввалги йилларда вужудга келтирилган иқтисодий потенциал кўп жиҳатдан Улуғ Ватан урушидаги ғалабамизни таъминлади.

Кейинги ўн саккиз йил ичида СССРда саноат маҳсулотининг ўртача йиллик ўсиш суръатлари Англияга қараганда 3,6 баравар, АҚШга қараганда 2,3 баравар, Францияга қараганда деярлик икки баравар, ГФРга қараганда деярлик 1,5 баравар ортиқ бўлди. СССР саноат маҳсулотининг ўртача йиллик ўсиши тинч меҳнат йилларида 14 процентни ташкил этди, бутун совет даврида эса 9,9 процентга тўғри келади. Бу кўрсаткич АҚШ, Англия, Франция ва ГФРга нисбатан бир неча баравар юқоридир.

1913 йилда Россия империяси ҳиссасига жаҳон саноат ишлаб чиқаришининг тўрт процентдан сал кўпроғи тўғри келар эди. 1968 йили СССР ҳиссасига жаҳон саноат ишлаб чиқаришининг деярлик бешдан бир қисми тўғри келди. 1968 йилда СССРнинг саноат маҳсулоти Америка даражасининг 70 процентга яқинини ташкил этди. 1913 йилда эса 12,5 процентни ташкил қиларди.

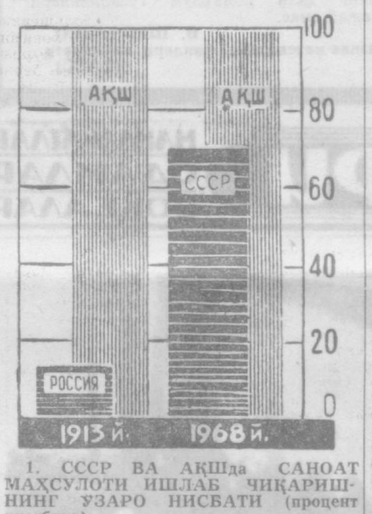

1. СССР ВА АҚШда САНОАТ МАҲСУЛОТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ ЎЗАРО НИСБАТИ (процент ҳисобида).

Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқи кўмир, темир ва марганец маъданлари қазиб чиқариш, кокс, пўлат трубалар, магистрал тепловозлари ва электровозлари ишлаб чиқариш, ёғоч ташиш, ёғоч материаллари, цемент, йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар, жун газлама, қанд ва бошқа қатор муҳим турдаги саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича дунёда биринчи ўринда турибди.

Нефть қазиб чиқариш, пўлат эритиш, электр энергияси ҳосил қилиш, машинасозлик маҳсулотларининг кўпгина муҳим турлари, химия маҳсулотлари ҳамда саноатнинг бошқа тармоқлари маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича СССР Европада биринчи, жаҳонда иккинчи ўринни эгаллайди.

СССР АҚШ дан фақат ўртача йиллик ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари бўйичагина эмас, балки кўпгина муҳим турдаги маҳсулот ишлаб чиқаришнинг абсолют ўсиши бўйича ҳам ўзиб кетди. 1951 йилдан 1968 йилгача бўлган даврда нефть чиқаришнинг ўртача йиллик ўсиши СССР да 15,1 миллион тонна, АҚШда эса 10,2 миллион тонна, пўлат эритишнинг ўсиши СССРда 4,4 миллион тонна, АҚШ да 1,5 миллион тоннага тўғри келди.

Қишлоқларнинг янги қиёфаси

Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар мамлакатда 20 миллиондан ортиқ майда деҳқон хўжаликлари бор эди. Миллионлаб майда ва жуда майда деҳқон хўжаликларини социализм йўлига ўтишини амалга ошириш, деҳқонларнинг асрий қолоқлигини тугатиш учун қишлоқ хўжалигини тубдан қайта қуриш зарур эди. Бу вазифани ҳал этиш учун ленинча кооператив план асос қилиб олинди. Ленинча кооператив планнинг моҳияти машина техникаси базасида ишлаб чиқариш кооперациясини ташкил этиш, майда деҳқон хўжаликларини бирлаштиришдан иборат эди.

Оммавий коллективлаштириш бошланмасдан олдин 1927 йилда мамлакатда 23,7 миллион деҳқон хўжалиги, 14,8 минг колхоз ва 1,4 минг совхоз бўлган. 1969 йилнинг 1 январигача 36,2 минг колхоз ва 13.4 минг совхоз бор эди.

Совет ҳокимияти йилларида СССР дунёда энг йирик социалистик қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига эга бўлган, бу ишлаб чиқариш фан ва замонавий техника асосларида олиб бориладиган мамлакатга айланди. Агар 1928 йилда бир колхозга ўртача 13 колхозчи хонадони, 0,04 минг гектар экин майдони, беш бош йирик шохли қорамол ва 0,2 трактор (15 от кучига ҳисоблаганда) эга бўлса, 1968 йилга келиб 420 колхозчи хонадони, 2,8 минг гектар экин майдони, 1102 бош қорамол; 50

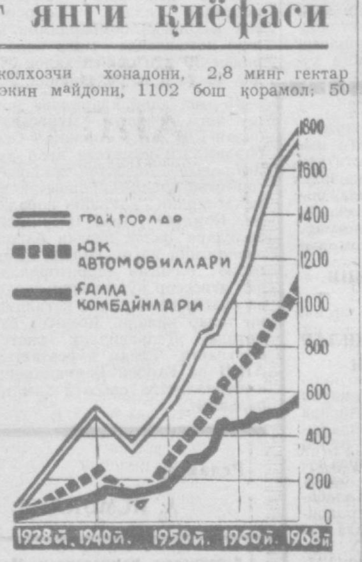

2. СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДАГИ ТРАКТОРЛАР, КОМБАЙНЛАР ВА ЮК АВТОМОБИЛЛАРИ ПАРКИ (йил охирида; минг дона).

тракторга эга бўлди. Асосий ишлаб чиқариш фондлари 1968 йили бир колхозга ўртача 997 минг сўмни ташкил этди.

Бир совхозга ўртача 1928 йилда 0,8 минг гектар экин майдони, 97 бош қорамол, 2 трактор (15 от кучига ҳисоблаганда) тўғри келар эди. 1968 йилда эса ҳар бир совхоз 6.7 минг гектар ер, 1927 бош қорамол ва 116 тракторга эга бўлди. Қишлоқ хўжалигини техника жиҳатидан қайта қуроллантиришни амалга ошириш натижасида унинг асосий ишлаб чиқариш фондлари (молларни ҳам қўшганда) 1968 йилда 1928 йилга нисбатан 4,4 марта, молларни истисно қилганда 11 марта кўпайди. Қишлоқ хўжалигининг энергетика қуввати шу давр ичида 13 баравардан зиёд ортди, унинг таркиби тубдан ўзгарди. Механик двигателлар энергетика қувватининг 99 процентини ташкил этади. Ваҳолонки, революцияга қадар қишлоқ хўжалигида иш ҳайвони ягона ҳаракатлантирувчи куч ҳисобланарди.

1919 йилда В. И. Ленин бундай деган эди: «Агар биз эртага 100 минг биринчи даражали трактор бериб, у тракторларни бензин билан таъминласак, уларни машинистлар билан таъминласак (сиз шуни жуда яхши биласизки, бу ҳозирча ҳаёлдир), у ҳолда ўрта деҳқон «мен коммуна (яъни коммунизм) тарафдориман» деган бўларди. Ҳозир қишлоқ хўжалигидаги тракторлар сони 2 миллионга ёки 15 от кучига айлантириб ҳисоблаганда тахминан 4 миллионга яқинлашиб қолади.

Қишлоқ хўжалигини техника жиҳатидан қайта қуроллантирилганлиги қишлоқ хўжалик меҳнатининг характерини тубдан ўзгартириб юбордики, у тобора индустриал характердаги меҳнат турларига айланиб бормоқда. Колхоз ва совхозлардаги механизатор кадрлар сони 1969 йили 3 миллион 350 минг кишидан ортиқроқни ташкил этди. 1928 йилда эса уларнинг сони атиги 18 минг киши эди.

Колхоз ва совхозлар қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан мамлакатни таъминлашда ҳал қилувчи роль ўйнамоқдалар. Колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликларидан қилинадиган хариднинг умумий салмоғи давлат харидининг умумий ҳажмига нисбатан 1968 йили дон, пахта, қанд лавлаги бўйича 100 процент, мол ва паррандалар бўйича 87 процент, сут бўйича 97 процентни ташкил этди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари умумий ҳажми ҳамма категориялардаги хўжаликлар бўйича 1968 йили 1913 йилга нисбатан 2,9 баравар кўпайди, бунда қишлоқ хўжалигида банд бўлган ходимлар сони анча қисқарди.

Транспорт ва алоқа

Совет ҳокимияти йилларида СССРда ягона транспорт системаси яратилди. У ўзининг техник ускуналанганлиги, ишнинг ташкил этилиши ва ҳажми жиҳатидан жаҳон транспорт системалари ўртасида олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Ривожланаётган темир йўл ва сув транспорти беқиёс ўсаётган социалистик хўжалик хизматига қўйилди, автомобиль ва ҳаво транспорти вужудга келди.

Барча турдаги транспортнинг юк обороти 1970 йилда 1913 йилдагига қараганда 30 баравар, пассажирлар ташиш обороти — 17 баравар ортади. Мамлакатда транспортнинг барча турлари тубдан реконструкция қилинди. Масалан, агар 1913 йилда темир йўл транспортининг юк обороти паровозлар билан ташилган бўлса, 1970 йилда темир йўл транспорти юк оборотининг 96,7 проценти электровозлар ва тепловозлар билан ташилди.

СССР юк оборотининг ўсиши суръатлари бўйича АҚШ дан анча олдинда бормоқда. 1918—1968 йилларда СССРда барча турдаги транспортнинг юк обороти ортиши ўртача йиллик суръатлари 7,5 процентни ташкил этди, АҚШ да у 2,8 процент бўлди. Революцияга қадар Россиядаги транспорт барча турларининг юк обороти ҳажми АҚШ даги даражанинг фақатгина 19 процентини ташкил этган бўлса, 1950 йилда СССРда юк обороти АҚШ юк обороти ҳажмининг 31 процентини, 1968 йилда эса 98 процентини ташкил этди. Алоқанинг барча тармоқлари ва турлари кескин ривожланди. Улар автоматика ва ярим автоматикани кенг жорий қилиш асосида ривожланаётган ягона комплекс хўжаликларга бирлашган.

СССРда барча шаҳарлар ва шаҳар типидаги посёлкалар ўртасида шаҳарлараро телефон алоқаси, шунингдек жаҳоннинг барча мамлакатлари билан шаҳарлараро телефон алоқаси ўрнатилган. 1968 йилда барча қишлоқ Советларининг 98,7 проценти, совхозларнинг 99,5 проценти ва колхозларнинг 99,7 проценти телефонлаштирилган эди.

1968 йилда мамлакатда 112,3 миллион радиоприёмник точкаси, шу жумладан 44,5 миллион радиоприёмник, 26,8 миллион телевизор, 41 миллион трансляция радио точкалари мавжуд эди.

Халқаро телевидение кенг қўлланилмоқда. СССР, социалистик мамлакатлар ва қатор капиталистик мамлакатлар ўртасида ўзаро телевизион эшиттиришлар олиб борилапти.

СССР қурмоқда

Революциядан олдинги Россияда бинокорлик техникаси деярлик йўқ эди, қурилиш материалларини ишлаб чиқариш даражаси жуда паст эди. Бинокорлик ишлари асосан қурилиш мавсумида шаҳарга келувчи деҳқонлар томонидан амалга ошириларди. Объектлар қурилишида замбиллар, замбилғалтаклар ва бошқа шу каби оддий мосламалар асосий иш қуроллари эди. Бўёқлар, юмшоқ ёпилғи материаллари, керамика ва бошқа қурилиш материаллари асосан чет элдан келтириларди. Қурилиш ва йўл қурилиши машинасозлиги йўқ эди. 1913 йилда Россияда капитал қурилиш ҳажми 1 миллиард (ҳозирги баҳоларда) сўмга етар-етмас эди.

Совет ҳокимияти йилларида илғор техникага ва доимий бинокор кадрларга таянган қудратли қурилиш индустрияси вужудга келди. Давлат пудратчи қурилиш ва монтаж ташкилотлари қурилиш индустриясининг асоси бўлиб қолди. Бундан ташқари колхозлардаги қурилиш ишлари катта программасини амалга ошириш учун 2,8 мингта пудратчи колхозлараро қурилиш ташкилотлари тузилди.

Қурилиш индустрияси қудратли, илғор бинокорлик техникаси билан ускуналанган. Фақатгина 1951—1968 йилларда экскаваторлар сони 14 баравар, скреперлар 8 баравар, бульдозерлар 29 баравар, кўчма кранлар 18 баравар, кўпайди. 1968 йилда бинокорлар ихтиёрида 78 мингта бир чўмичли экскаваторлар, 9 мингта кўпчўмичли экскаваторлар, 87 мингта бульдозер, 24 мингта скрепер, 103 мингта кўчма кранлар ва бошқа қурилиш техникалари бор эди.

Совет ҳокимияти йилларида капитал қурилишнинг улкан программаси амалга оширилди. Мамлакатда 41 мингга яқин йирик давлат саноат корхоналари қурилди ва тикланди. Революциядан илгари Россияда бўлган майда-чуйда, техник қолоқ фабрикалар, заводлар ва устахоналар базасида янгидан реконструкция

Капитал маблағ сарфлаш ҳажмининг ортиши (солиштирма нархларда; миллиард сўм).

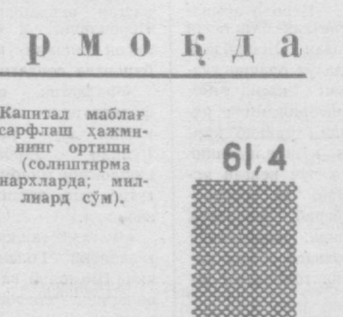

қилинган ва қурилган қатор йирик корхоналар ҳам шу ҳисобга киради. Бундан ташқари шу йиллар ичида ишлаб турган корхоналарда кўп миқдорда цехлар ва ишлаб чиқариш қувватлари қурилди.

1918—1968 йилларда умумий миқдори 652 миллиард сўмлик асосий фондлар ишга туширилди. Шу йиллар ичида халқ хўжалигига сарфланган капитал маблағ 710 миллиард сўмликдан кўпроқни ташкил этди. Капитал маблағ сарфлаш йилдан-йилга кўпаймоқда. Фақат биргина 1968 йилда у 61,4 миллиард сўмни ташкил этди ва урушдан олдинги ҳамма бешйилликлар мобайнида сарфланган капитал маблағларга қараганда салкам бир ярим баравар ортиқ бўлди.

Совет Иттифоқи капитал қурилиш суръатлари жиҳатидан АҚШ, Англия, Франция ва бошқа капиталистик мамлакатлардан анча олдинда бормоқда. Масалан сўнгги 18 йил (1951—1968 йиллар) ичида СССР халқ хўжалигига капитал маблағ сарфлаш 5,6 баравар ортди, шу даврда АҚШ да унинг ҳажми 1,7 баравар, Англияда 2,6 баравар ва Францияда уч баравар ошди. СССРда капитал маблағ сарфлаш ҳажми 1968 йилда АҚШ даги даражанинг тахминан 95 процентини ташкил этди.

Ҳаммаси инсон учун

Миллий даромаднинг катта қисми эксплуататор синфлар томонидан ўзлаштириладиган капиталистик мамлакатлардан фарқли равишда СССР да миллий даромаднинг ҳаммаси халқники ва унинг манфаатлари учун фойдаланилади. Миллий даромаднинг салкам тўртдан уч қисми совет халқининг моддий ва маданий эҳтиёжларини қондиришга сарфланади. 1968 йилда СССРнинг миллий даромади аҳоли жон бошига ҳисоблаганда революциядан илгари Россиядагига қараганда 27 баравар ошди. Фақатгина 1950 йилдан 1968 йилгача бизда миллий даромад 4,6 баравар ортди, шу вақт ичида АҚШда у тахминан икки баравар, Англияда 1,6 баравар, Францияда 2,3 баравар, ГФРда 2,9 баравар кўпайди. Шу давр ичида СССР ва АҚШ миллий даромадлари даражасидаги фарқ анча камайди. 1950 йилда СССР миллий даромадининг умумий ҳажми АҚШ миллий даромадининг фақатгина 31 процентини ташкил этган бўлса, 1968 йилда 64 процентга яқинни ташкил этди.

СССРда ишчилар ва деҳқонларнинг реал даромадлари йил сайин ортмоқда. 1968 йилда саноат ва қурилиш ишчиларининг реал даромадлари ҳар бир ишловчи ҳисобига революциядан олдинги даражадагига қараганда 7,1 баравар, деҳқонлар даромади эса 11 баравар кўпайди. Ҳозирги вақтда 90 миллионга яқин ишчи ва хизматчи мамлакат халқ хўжалигида ишлаяпти. 1970 йилда ишчилар ва хизматчиларнинг ўртача ойлик маошлари қўшимча тўловлар ва имтиёзлар билан бирга 163 сўмни ташкил этади. Ўртача ойлик иш ҳақи 121 сўмни ташкил этади.

Истеъмолнинг ижтимоий фондларидан тўланадиган тўловлар ва имтиёзлар меҳнаткашлар даромадларининг анчагина қисмини ташкил этади. 1968 йилда тўловлар ва имтиёзлар суммаси 55,1 миллиард сўмни ташкил этди, 1970 йил плани бўйича эса у 63 миллиард сўмликдан кўпроқни ташкил этади.

Мамлакатимизда ишсизлик тўла тугатилганидан буён 40 йил ўтди. Ишсизликни тугатиш совет халқининг энг улкан муваффақиятларидан биридир.

Айни вақтда АҚШ да, ишсизликнинг ҳақиқий кўлами анча камайтириб кўрсатиладиган расмий маълумотларга қараганда, ҳозирги вақтда тўла ишсизлар сони салкам 3 миллион кишини ташкил этади. 1965—1968 йилларда Англияда ишсизлик 1,5 марта, ГФРда 2 марта, Францияда 2,5 мартадан кўпроқ ортди.

* * *

Фақатгина сўнгги йилларда давлат, колхозлар ва аҳолининг уй-жой қурилишига сарфлаётган маблағлари халқ хўжалигига сарфланаётган барча капитал маблағларнинг тахминан 17 процентини ташкил этди.

1918—1968 йилларда мамлакатимиз шаҳарлари ва қишлоқ жойларида ҳаммаси бўлиб умумий (фойдали) майдони 2.2 миллиард квадрат метрдан ортиқ бўлган уй-жойлар фойдаланишга топширилди. Планга мувофиқ 1970 йилда умумий (фойдали) майдони 116 миллион квадрат метрдан ортиқроқ уйлар қурилади.

Ҳозирги беш йилликнинг ҳар йилида тахминан 2,3 миллион янги квартира ва умумий майдони 100 миллион квадрат метрдан кўпроқ бўлган уйлар фойдаланишга топширилди. Бу ҳар йили 11 миллиондан ортиқ киши янги уйларга кўчиб ўтди, шунингдек, эски қурилган уйларда яшаш шароитларини яхшилади, деган гапдир. Фақатгина 18 йил (1951—1968 йиллар) ичида 170 миллиондан ортиқ киши ёки мамлакатимиз барча аҳолисининг учдан икки қисмидан кўпроғи янги квартиралар олди ёки яшаш шароитларини яхшилади.

* * *

СССР халқ саломатлиги ҳақидаги ғамхўрликни давлат ўз зиммасига олган биринчи мамлакатдир. СССР аҳолисининг врачлар билан таъминланиши бўйича жаҳонда биринчи ўринда туради.

1968 йилда жаҳонда 2,5 миллионга

Миллий даромаднинг ортиши (ушбу йилларда 1913 йил даражасидан неча баравар ортганлиги кўрсатилган).

яқин, шу жумладан СССРда 618 минг ёки АҚШ, Англия ва Франциядаги барча врачлар сонига қараганда анча кўп врач бўлган.

Жаҳондаги ҳар тўрт врачнинг бири, Европадаги ҳар икки врачнинг бири Совет Иттифоқининг медицина муассасаларида ишлайди. СССР да медицина ёрдами бепулдир.

СССР да 1968 йилда аҳолининг умумий ўлими 1913 йилдагига қараганда деярлик тўрт баравар, болалар ўлими эса 10 баравардан кўпроқ камайди. Аҳоли ўлимининг бундай суръатлар билан камайиши жаҳондаги бирор мамлакатда бўлмаган. Ҳозирги вақтда СССР аҳолининг умумий ўлими жуда кам бўлган мамлакатлар қаторида турибди.

СССР да 4,9 мингдан ортиқ санаторийлар, дам олиш уйлари (бир кун дам олинадигани ҳисобга кирмайди) ва пансионатлар бор бўлиб, уларда 1968 йилда 9 миллиондан кўпроқ киши дам олди ва даволанди.

СССР меҳнаткашларига кексалик учун пенсия тўлаш ёши эркаклар учун 60 ёш, аёллар учун 55 ёш белгиланган. Кўпчилик мамлакатларда кексалик учун пенсия олиш ёши СССР дагига қараганда анча ортиқ қилиб белгиланган. Масалан, АҚШ, ГФР, Нидерлан-

Шаҳарлар ва шаҳар типидаги посёлкаларнинг уй-жой фонди (йил охиригача: умумий фойдали майдони миллион квадрат метр ҳисобида).

дия, Финляндияда нормал пенсия олиш учун эркаклар ва аёллар ёши 65 ёш, Швецияда 67 ёш, Ирландия ва Норвегияда 70 ёш қилиб белгиланган.

* * *

Революцияга қадар Россия аҳолисининг деярлик тўртдан уч қисми саводсиз эди. Ҳозирги вақтда эса СССР да 78 миллион киши ёки ҳар уч кишининг бири (мактабгача ёшдаги болалар ҳисобга кирмайди) таълимнинг барча турларига тортилган. Ҳамма жойда умумий мажбурий саккиз йиллик таълим жорий қилинган. КПСС XXIII съезди Директиваларига мувофиқ ёшларни умумий ўрта таълимга ўтказиш амалга оширилмоқда.

Ягона оила

Ижтимоий тараққиётнинг энг жиддий ва мураккаб масалаларидан бири — миллий масаланинг амалда муваффақиятли ҳал қилинганлиги совет халқининг улкан ютуғидир.

Совет ҳокимияти йилларида барча совет республикаларида қудратли замонавий индустрия вужудга келди. 1968 йилда саноатнинг ялпи маҳсулоти 1913 йилдагига қараганда Ўзбекистонда 37 баравар, Қирғизистонда 152 баравар, Тожикистонда 76 баравар, Туркманистонда 39 баравар кўпайди.

Асосан Совет ҳокимияти йилларида қидириб топилган улкан табиий ресурслар запаслари базасида Қозоғистонда йирик саноат — қора ва рангли металлургия, кўмир, нефть саноати, энергетика, енгил ва озиқ-овқат саноати вужудга келди. Бу республикада электр энергияси ҳосил қилиш революцияга қадар бутун Россияда ишлаб чиқарилган электр қувватига нисбатан 14 баравар ортди.

1968 йилда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 1913 йилдагига қараганда Грузияда 72 баравар, Озарбайжонда 29 баравар, Арманистонда 146 баравар ортди. Закавказье республикалари кўпгина кўрсаткичлар бўйича фақатгина ўзлари революциягача тахминан бир хил иқтисодий аҳволда бўлган чет эл қўшниларинигина эмас, ҳатто қатор юксак ривожланган капиталистик мамлакатларни ҳам орқада қолдириб кетдилар.

1968 йилда саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми 1940 йилдагига қараганда Литва ССР да 25 баравар, Латвия ССР да 23 баравар, Эстония ССР да 24 баравар кўпайди. Бошқа иттифоқдош республикалар ҳам улкан муваффақиятларга эришдилар.

Автоном республикалар Россия Федерацияси халқларининг аҳил оиласида саноатни ривожлантиришда катта ютуқларни қўлга киритдилар.

СССР экономикасининг ривожланиши, халқ моддий ва маданий фаровонлигининг ортиши ҳақида келтирилган бу маълумотлар хўжалик социалистик системаси афзалликларининг ёрқин ифодасидир. Коммунистлар партияси Ленин бошчилигида давлат тақдири учун масъулиятни ўз зиммасига олган ҳал қилувчи дақиқадан бошлаб мамлакатда ҳаётнинг барча жабҳаларида улуғвор ўзгаришлар амалга оширилди. Ленин режалари реал воқелик бўлиб қолди.

(«ПРАВДА», 10 АПРЕЛЬ).

12 АПРЕЛЬ—КОСМОНАВТИКА КУНИ

ФИЗИКА ВА КОСМОС НУРЛАРИ

Инсон олдида космик манзаралар очилган кунга 9 йил тулади. Шу инсон Юрий Гагарин бўлган эди. Мақолада космик манзараларнинг ҳеч такрорланмас тусларини вужудга келтирувчи физик процесслар ҳақида ҳикоя қилинади.

Атрофимизни қуршаган олам ҳақидаги маълумотларнинг каттагина қисмини кўз кўрадиган электрмагнит нурланиши, яъни ёруғлик орқали оламиз. Тўлқин узунлиги, бинобарин, унинг туси, ранги ёруғлик нурланишининг муҳим характеристикасидир.

Юлдузларнинг ранги шу юлдузларни ўраган газ қобиғининг температурасига боғлиқ. Анча иссиқ юлдузлар кўкимтир тусда товланади. Энг «совуқ» юлдузлар эса тўққизил бўлиб кўринади. Бизнинг қуёш — сариқ юлдуздир. Унинг фотосфераси — қуёш куррасининг ёруғлик сочувчи юзи 6000 градус чамаси температурададир.

Қуёш системаси, оламнинг Ерга энг яқин чеккалари — акс этган ва ёйилган қуёш ёруғлиги дунёсидир. Қуёш нурлари ўз йўлида ёруғликни синдирувчи ёки қайтарувчи табиий тўсиқларга дуч келгач хилма-хил ранг ва туслар вужудга келтириб, космосни хуш манзара қилиб безайди.

Планеталарнинг физик ҳолати жиҳатидан ҳар хил бўлган моддалари ўзига қуёш нурлари тушганида турлича таъсирга берилади. Қаттиқ моддалар ёруғликни ютади ва қайтаради, газсимон ва суюқ моддалар эса, бундан ташқари қуёш нурларини ёяди.

Жаҳонга довруғ солган биринчи космик учиш таассуротлари ғоятда кўп бўлганди. Ю. А. Гагарин космосда туриб планетамиз кўринишини дастлаб баён қилиб берганди: «Ернинг ёруғ юзидан тимқора осмонга ўтиш нақадар кўркам эканлигини кўриш мумкин эди... Бу ўтиш манзараси жуда ингичка, баайни Ер куррасини ўраб олган парда белбоғдек эди, нафис мовий тусда кўринарди».

Ер «мовий планета» деган номни яна маҳкамлаб олди. Ерни ўраб олган атмосфера туси шундай номни келтириб чиқарган эди. Газ ва суюқликларда ёруғлик тарқалиш характери шу муҳитни ташкил этувчи зарраларнинг катта-кичиклигига боғлиқ. Зарралар ғоятда майда бўлганида кўк ва гунафша нурлар сариқ ва қизил нурларга қараганда анча кучлироқ тарқалади. Мусаффо ва шаффоф ҳавода газ молекулаларининг қуйқалари шундай ёювчи зарралар ҳисобланади.

Бу «объектлар» нақадар майда эканлигини тушунтириб ўлтиришнинг ҳожати йўқ. Қуёшнинг «оқ» ёруғлиги ер атмосфераси орқали ўтаётганида ундан кўк нурлар ажралиб, ҳаво массаси ичида ёйилади ва уни тўйинган кўк тусда товлантиради. Ҳаво очиқ кунлари ердаги ҳар бир киши кўриши мумкин. Ердаги кишилар осмоннинг зангори тусидан ҳамиша ҳайратланиб ва завқланиб келадилар. Четдан, космосдан туриб планетамизга қаралганида ҳам уни шу тахлитдаги зангори тус қамраб олганлигини кўрамиз. Лекин ҳавода бирмунча каттароқ зарралар, масалан, сув томчилари ёки муз кристаллари бўлганида қуёш спектрининг ҳамма нурлари бирдай ёйилади. Шундай ҳолларда осмон оқимтир, сув буғи ёки майда муз зарраларининг тўпи — булутлар эса, оппоқ бўлиб кетади. Аммо тушаётган ёруғликнинг озгина қисмигина булут қатламининг орасида ёйилади. Ёруғликнинг кўп қисми — салкам 80 процентини булутлар қайтаради. Шунинг учун ҳам Ернинг зангори қиёфасидаги булутлар кўзга яққол ташланиб туради.

Космонавтлар космосдан қараганда Ернинг кўркам манзарасини кўп баён қилиб беришди. Алексей Леонов ўзи кўрган космик манзараларни акс эттирган бир қанча расмларни ҳам буларга илова қилди. Ҳамма космонавтларнинг айтишича, Ер уфқининг кўриниши алоҳида ўрин эгаллайди. Қуёшга қарама-қарши томонда турган космик кузатувчи ер юзидаги ёрқин зангори туслар тимқора осмон гумбазига равон ўтиб борганлигини кўради. Уфқда Ер атмосфераси баайни тиккасига қирқиб кўрсатилгандек туюлади. Баландликка кўтарилган сайин газ қобиғининг зичлиги камайиб боради, ёруғликни ёювчи муҳит массаси камайиб боради, зангори шуълаланиш секин-аста йўқола бориб, тубсиз-тагсиз тимқора космик вакуумга ўтади. Қуёш чиқаётган ва ботаётган пайтда уфқ янада хушманзара бўлади.

К. П. Феоктистов учаётганида қуёш чиқишини мана бундай баён қилган: «Секин-аста қуёш тожи тобора ёрқин бўлиб боради. Ниҳоят пастдаги Ер ва атмосфера чегарасида у қизғиш бўлиб кўринади. Қуйидаги қатлам тобора ёрқинлашади. Бирдан уфқ устида дастлаб тўққизил чизикча пайдо бўлиб, тезда жуда чўзиқ оваль шаклига ўтади, кейин уфқ устида қуёш баркашининг бир қисми пайдо бўлади, сўнгра Қуёшнинг ҳаммаси кўринади, бир лаҳза ўтар ўтмас бутун кабинани ёрқин офтоб нури тўлдиради».

Бундай хилма-хил тусларнинг пайдо бўлишига сабаб шуки, уфқда, масалан, Қуёш одатдагига қараганда анча чўзиқ ҳаво масса қатлами орқали кўрилади. Қуёш ёруғлиги ана шу қатламдан ўтар экан, кўк ва гунафша нурларини йўқотади, улар ҳавода ёйилиб кетади. Сариқ, зарғалдоқ ва қизил туслар кўпайиб, шу туслар Қуёш баркашини ва атмосферанинг Қуёшга яқин қуйи қатламларини ўз рангига киритади. Ўзида ёйилган ёруғлик ҳисобига буғланувчи юқори қатламлар одатдаги мовий тусда бўлади.

Катта-катта сув ҳавзалари — океан ва денгизларнинг ранги ҳам Ернинг умумий мовий тусини олади.

Космосдан қараганда денгизлар қуруқликка нисбатан анча тўқроқ кўринади. Бу ҳодисанинг сабаби шуки, тушаётган ёруғликнинг кўп қисмини океан суви ютиб ва ёйиб юборади, бир неча процентинигина қайтаради.

Ердаги материклар ранги жиҳатидан ҳам ғоятда хилма-хил кўринади. Космосдан шундай қараганда ҳам, фотосуратга олгандан ҳам ландшафт ва иқлимий зоналардаги тафовут равшан ажралиб туради. Бирон тусни ажратиб ёки бўрттириб кўрсатиш хоссасига эга бўлган рангли фотоматериалларда ҳосил қилинган фото тасвирлар алоҳида таассурот қолдиради. Шундай фотосуратлар ёрдамида, масалан, турли донли экинлар билан банд бўлган майдонларни, ўрмон массивларининг турли хил дарахтлар ўсаётган участкаларини ва ҳоказоларни ажратса бўлади. Шунинг учун Ер юзи ранг хоссаларининг ўрганилишидан халқ хўжалигининг эҳтиёжларида муваффақиятли фойдаланилиши мумкин.

Қуёш системаси миқёсида Ердаги сингари ғоятда кўп хил тусларни ҳозирча кўролганимиз йўқ. Венера ва Юпитер газ қобиқлари ёруғликни кўркам қилиб қайтармаслигига мисол бўла олади. Шу планеталарнинг бизга кўринадиган юзи ёруғликни нейтрал қайтарувчи яхлит булутдир. Шунинг учун ҳам бу планеталарнинг ранги кўзимизга оддий оқ рангда кўринади.

Маълумки, Ой юзининг сезиларли ранг хусусиятлари йўқ. Унинг ранги асосан қорамтир аралаш кулрангдир. Аммо Ой тутилган пайтда Ой юзи тусларини кўрса бўлади. Ой кулчасидаги қора соя ранг-баранг «қатламлардан» ташкил топган. Унинг маркази қизғиш қора тусда кўринади. Четига яқинлашган сайин бирмунча очиқ сарғиш зарғалдоқ туслар кўпайиб бориб, кулранг ҳошия билан тугайди. Ер атмосферасининг қуйи қатламлари орқали ўтган Қуёш нурлари Ой юзини шу тахлитда товлантиради. Бу ёруғлик зангори ва гунафша нурлардан «ажралгич» тўққизил бўлиб қолади. Шу пайт Ой юзида турган кузатувчи Қуёш тутилишини ва қизғин атмосфера ҳалқаси билан ўралган Ер кулчасини кўради.

Марснинг қизил туси табиати тўғрисидаги масала ҳанузгача узил-кесил ҳал қилинган эмас. Ўтмишда бу ҳодиса Марс атмосферасида ёруғликнинг тарқатилишига боғлиқдир, деган таъриф кўп марта таклиф қилинган эди. Ҳозирги вақтда эса, Марс юзининг ўзигина қизғиш қорамтир тусга белангандир, деган гипотезага ён берилаяпти. Планетанинг юпқа атмосфераси орқали бетининг айни шу рангигина «ўтиб кўринади». Ер ва Ойнинг бугунги кундаги яқин масофадан олинган рангли суратлари каби Марснинг ҳам шу тахлитда олинган рангли суратлари проблемани тузукроқ ҳал қилиб бериши мумкин.

Ҳозирги вақтда одамлар ва уларнинг содиқ кўмакчилари — автомат станциялар Қуёш системасининг бизга энг яқин чеккаларини ва қўшни планеталар — Венера ва Марсни ўрганишмоқда. Қуёшга энг яқин планета Меркурий билан олисдаги улкан планеталар — Юпитер, Сатурн, Уран навбатда турибди. Ушбу планеталар билан яқинроқдан танишганда космоснинг ҳали номаълум гўзалликлари очилса ажаб эмас.

В. ШЕВЧЕНКО,
физика-математика фанлари кандидати.
(ТАСС).

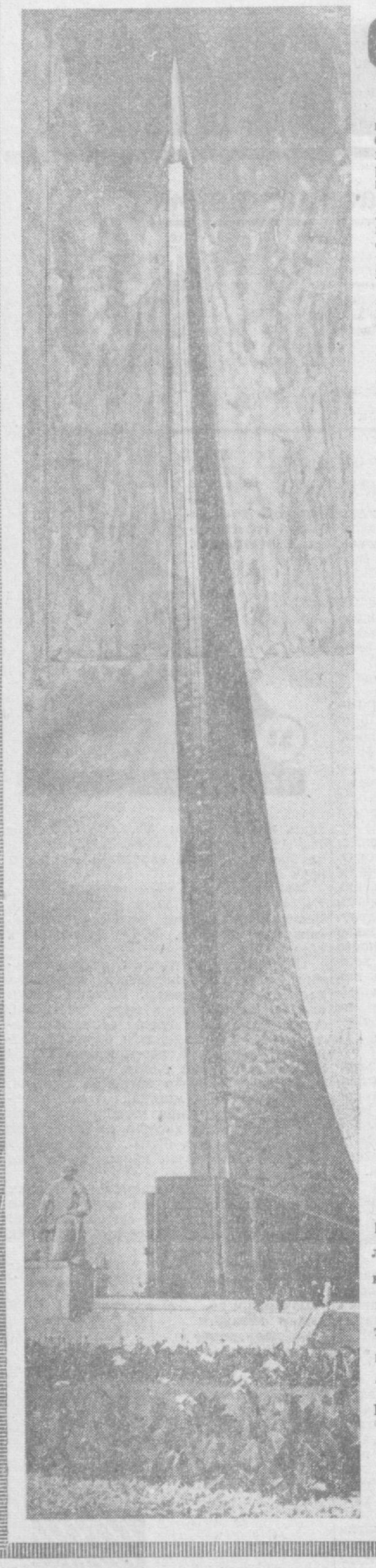

Жаҳонга шуҳрат таратган совет самогирлари шарафига Ватанимиз пойтахти Москвада монумент ўрнатилган: Суратда: ана шу монументни кўриб турибсиз.

И. Глауберзон фотоси.

Дилрабо куй

(ҚЎШИҚ)

Субҳи тонгда уйғанурман, боғда булбул розидан,
Дил торини чертиб ўтган дилрабо куй, созидан.

Бир мен эмас, кимки ошиқ қалбда туғён урса ишқ,
Бахр олар совти наво, гулёри-ю, шаҳнозидан.

Тингладим воқиф бўлиб, булбул вафо достонини,
Сўзлагай гул-ғунчаларнинг шўх карашма, нозидан.

Муддаодир топса васлин, кўрса маъшуқ хандасин,
Воҳким гул парда очмас, лаълидек арозидан.

Мен-ку куйга парвонаман, обод бўлиб кўнглим уйи,
Не ажаб, парвоси йўқ, гулнинг наво парвозидан.

Эй чаман гули жамолинг кўрсат булбул сайрасин,
Кетмасин у шу чаманнинг кузу қиш ҳам ёзидан.

Бир мен эмас, кимки ошиқ қалбда туғён урса ишқ,
Завқ олар совти наво, гулёри-ю, шаҳнозидан.

Усмон ЖОНГИТОВ.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН

СОФИЯ, 9 апрель. (ТАСС). «Партиен живот» журналининг апрель сони батамом В. И. Лениннинг туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган. Унда берилган материаллар Ленин ғояларининг Болгария Халқ Республикасида социализм қурилишида амалга оширилиши тўғрисида ҳикоя қилади.

Болгария Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Совети раисининг ўринбосари И. Михайлов «Йўлчи юлдуз» сарлавҳали мақоласида бундай деб таъкидлайди: болгар халқи социализм қурилишида ажойиб муваффақиятларга эришди, чунки унинг синашта раҳбари, ташкилотчиси ва илҳомчиси — Болгария ленинчи Коммунистик партияси бор, чунки унинг содиқ жанговар ўртоғи ва оғаси — улуғ ленинчи КПСС, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар бор.

Журналда Георгий Димитровнинг В. И. Ленин билан учрашувлари тўғрисидаги хотиралари, Болгарияда Ленин асарлари нашр этилиши ва уларнинг тарқатилиши тўғрисидаги маълумотлар ҳам бор.

АГРЕССОРГА ЗАРБА

АММОН, 9 апрель. (ТАСС). Кеча Иордания қўшинлари Исроилнинг икки батальонини ўт очишни тўхтатиш линиясининг нари томонига итқитиб юборишди. Иордания ҳарбий қўмондонлиги вакилининг бу ерда маълум қилишича, Исроил армиясининг 2 бронетанк батальони Ўлик денгиздан Жанубдаги Фиефа районида ўт очишни тўхтатиш чизиғини кесиб ўтиб, Иордания территориясининг ичкарисига киришга уриниб кўрди. Иордания қўшинларининг шиддатли ўтига дуч келган исроилликлар аскар ва техникадан талафот бериб, чекинишга мажбур бўлишди. Исроилнинг 3 та бронемашинаси яксон қилинди. Иордания томонидан талафот йўқ.

АММОН, 9 апрель. (ТАСС). Кеча Фаластин партизанлари Иордан дарёсининг водисида Исроил босқинчиларига сезиларли талафот етказишди. Бирлашган Фаластин қўмондонлигининг ахборотига мувофиқ, «миллий озодлик» ташкилоти жангчиларининг муваффақиятли ўтказган операцияси натижасида Исроилнинг 2 бронемашинаси яксон қилинди ва душманнинг бир неча солдати ўлдирилди.

«Фаластин озодлиги араб фронти»нинг отрядлари Исроилнинг шу райондаги Кфар Руппин ҳарбийлаштирилган қишлоғини миномётлардан ўққа тутиб, унга каттагина зарар етказишди.

«Фатҳ» ташкилотининг партизанлари Голан тепаликларининг Шимолий ва Жанубий районларини боғловчи йўлдаги стратегик жиҳатдан муҳим кўприкни портлатиб юборишди.

ОСАКА. «ЭКСПО-70» жаҳон виставкасида. Суратда: виставкага келганлар СССР павильонидаги «Сибирь» бўлими экспонатлари билан танишмоқдалар.

С. Приображенский фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ОДИЛОНА ҚАҲР-ҒАЗАБ

БЕРЛИН, 9 апрель. (ТАСС). Германия Демократик Республикасининг жамоатчилиги Исроилнинг Бирлашган Араб Республикасига қарши қилган янги жинояти — Исроил самолётларининг Бахр Ал Бакр қишлоғидаги бошланғич мактабга ҳужум қилганлигидан ғоят дарғазаб бўлганлигини изҳор қилади.

Агрессор, деб ёзади бугун «Нойес дойчланд», ваҳшиёна қотиллик қилди. Террористик ваҳшиёна бомбардимон қилиш натижасида миср болаларидан 30 дан ошиғи ҳалок бўлди, 46 таси жароҳатланди.

Исроил ҳарбийларининг мана шу янги жинояти муносабати билан ГДРдаги Африка — Осиё бирдамлиги комитети араб давлатларига нисбатан қилинаётган иғвогарлик-террорчилик ҳаракатларини қатъиян қоралайди. Комитет Араб Шарқининг халқлари билан қизғин бирдам эканлигини изҳор қилади ҳамда босиб олинган территориялардан агрессор қўшинлари дарҳол ва сўзсиз олиб чиқиб кетилишини талаб қилади. Комитет баёнотида Тельавивлик экстремистларга ёрдам кўрсатаётган АҚШ ва Ғарбий Германиянинг империалистик сиёсати ҳам қораланган.

Спорт

«БАҲОРГИ ТУРНИР» ҒОЛИБЛАРИ

Тошкентдаги «Пахтакор» стадионининг кортларида мамлакат ва республикамизнинг кучли теннисчилари иштирокида баҳорги турнир мусобақалари бўлиб ўтмоқда. Ўтган йилги СССР биринчилигида кучли номини олган ҳамда тошкентликларга чиройли ўйинлари билан ёқиб қолган теннисчилардан О. Морозова, Т. Пармас, Р. Исланова, Н. Прокофьева, С. Лихачев, А. Волков, А. Пальман, Т. Лейус ва В. Капланлар яна кортларда эски мухлислари билан учрашдилар.

Хотин-қизлар ўртасида жуфт ўйиннинг финалида Р. Исланова — М. Кулль билан учрашган мамлакатнинг 1969 йилги чемпиони москвалик халқаро классли спорт мастери Ольга Морозова ва экс-чемпион Т. Пармас (ўтган йили фамилияси Т. Киви)лар ўз рақибларини мағлуб қилдилар.

Эркаклар жуфтлигининг финалида С. Лихачев — А. Волков ва эстониялик Т. Лейус — П. Ламп учрашувида тўрт партиядан сўнггина ғолиб аниқланди. Ғолиблик нашъасини тотиб кўриш С. Лихачёв ва А. Волковга насиб бўлди.

Якка разрядлилар ўйинида Т. Пармис ва О. Морозовалар ҳозирча мағлубият аламини тортмадилар. Улар финал учрашувида жиддий синовдан ўтиб баҳорги турнир соврини эгаси бўлишга шубҳа йўқ.

Эркак теннисчилар финалида Т. Лейус билан А. Волковнинг учрашуви кўзда тутилмоқда. Чунки улар ўз группаларида пешқадамлик қилиб мағлубиятга учрамадилар. А. Волков кучли рақибига қарши жиддий тайёрланмоқда.

Республикамиз вакиллари бу кучли теннисчилар билан рақобатлашишга уриниб кўрмоқдалар, лекин ҳар гал муҳим очколарни бой бериб қўймоқдалар.

Ў. ШОҲАФИЗОВ.

РЕСПУБЛИКА ШАХМАТ ЧЕМПИОНАТИДА

Пойтахтимизнинг марказий шахмат клубида Ўзбекистоннинг XXXV шахмат биринчилиги мусобақалари давом этмоқда. Республика чемпиони номи учун 17 кучли шахматчи курашаётир. Мусобақанинг биринчи турида мастер Г. Борисенко пойтахт область чемпиони Е. Надеждинни мағлубиятга учратди. Тошкентлик М. Рудерфер кетма-кет иккита ғалабани қўлга киритди. У аввал Самарқанд вакили Ш. Каримовни, сўнг наманганлик В. Калашниковни енгди. Шунингдек, Г. Туманов (Самарқанд) ва А. Хан (Қўқон) ҳам стартда муваффақиятли ўйнаб, олдинга ўтиб олишди. Мусобақалар 26 апрелгача давом этади.

ШАШКА «МАЛИКА»ЛАРИ МУСОБАҚАСИ

Эртага республика Билимлар уйи залида мамлакатимизнинг энг кучли шашкачилари мусобақаси бошланади. Мусобақа қатнашувчилари орасида ВЦСПС спартакиадаси ғолиби Е. Соркина, мамлакат собиқ чемпиони, киевлик А. Наумова, мамлакат биринчилиги кумуш ҳамда бронза медали мукофотчилари, А. Бендерская (Молдова), Я. Аутустинайте («Жальгирис»), Г. Глазова (Ленинград) каби шашкачиларни кўриш мумкин.

Мусобақаларда «Спартак» республика спорт жамияти шарафини Политехника институти студентлари, мастерликка номзод Ҳ. Иброҳимова ҳамда биринчи разрядли шашкачи Х. Мўминовалар ҳимоя қиладилар. Турнир 28 апрелгача давом этади.

Е. ЧЕРКАССКИЙ.

ТОШКЕНТЛИК БОКСЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Чирчиқдаги «Чимён» клуби спорт залида ёшлар ўртасида Ўзбекистон шахсий-команда биринчилиги мусобақалари бўлиб ўтди. 1950—1952 йилларда туғилган ёш боксчилар баҳси Тошкент командасининг ғалабаси билан тугади. Ҳамшаҳарларимиздан 8 киши ўз вазнида ғолиб чиқди. Улар орасида Х. Муталов, Б. Нурмуҳамедов, М. Миржаъфаров, К. Солиев, В. Панов, Н. Хуторянец, Н. Абдуллаев, В. Ежов каби истеъдодли спортчилар бор.

Редактор **А. ИСМОИЛОВ.**

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУТУНИТТИФОҚ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.55 — **Кўрсатувлар программаси.**

Ўзбек тилида: 10.00 — **«Коммунистик меҳнат байрами»** (Репортаж). 10.20 — Буюк ғалабанинг 25 йиллиги олдидан **«Дурангсиз ўйин»** (Бадиий фильм). 12.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 — **Кўрсатувлар программаси.** 17.00 — **Телеянгиликлар** (рус тилида). 17.10 — **«Тоғлар қўшиғи»** (Болалар учун мультфильм).

Ўзбек тилида: 17.20 — Болалар учун. **«Бойчечак».** 17.50 — **Миллионлар ленинча университети.** 18.00 — **«Ёшлик»** студияси кўрсатади. **«Ўзбекистон ёшларининг рапорти»** (рус тилида). 18.50 — **Телеянгиликлар.** 19.05 — **Бугун-Бутуниттифоқ коммунистик шанбалиги.** 19.35 — **Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистка Холисхон Қодирова куйлайди.** 20.25 — **Кўрсатувлар программаси.**

20.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

12.00 **ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ.** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. **«Саноат электроникаси».**

15.15 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.30 — **«Мўъжизалар масканн»** (Цирк томошалари). 21.10 — **Хатлардан-қўшиқларга** (Концерт). 21.50 — **«Паролнинг ҳожати йўқ».** (2-серия).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

16.00 дан — **Душанба кўрсатади.**

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 11/IV да **Севги тумори.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/IV да **Парвона,** 12/IV да **Олтинчи июль** (кундузи), **Алжонларим** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11/IV да **Бахт тўйи,** 12/IV да **Фарғона тонг отгунча,** 13/IV да **Ёшликда берган кўнгил.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/IV да **Освенцим жаллодлари.**

Кино

«Олтин қўлқоп» соҳиблари (2 серия) — «ЧАЙКА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, кеч 8 ва 9 да).

Саҳро қуёши — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК», (эрталаб соат 11, кундуз 3, 4, 5, кеч 6, 7 да), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, 11.40, кеч 7.30 ва 9.20 минутларда).

Сир очилди — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», (кундуз ва кечқурун).

Раққоса — «Москва» (кундуз соат 12 ва 5 да).

«ПРОМСТРОЙМАТЕРИАЛ»
ТРЕСТИГА

бош бухгалтер ўринбосари (саноат ҳисоботи билан таниш бўлган **ва катта ревизор**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ғ. Ғулом кўчаси, 14 уй, 3-қават, кадрлар бўлими (9, 15, 19-трамвайларнинг «7-квартал» бекати).

Тошкент шаҳар Чилонзор район маориф бўлими, 59-мактаб дирекцияси, партия ва комсомол ташкилотлари шу мактабнинг математика ўқитувчиси

Ваҳоб
ҚАЮМОВНИНГ

вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ маорифи бўлими, район касаба союз ташкилоти ва 133-ўрта мактаб коллективи шу мактабнинг илмий бўлим мудири Д. Турсуновга отаси

Турсунбой
ҲОЛМУҲАМЕДОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Г, 1621. ИНДЕКС — 64697. Р, 02417.